

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Brønnøy Driftsstyre 1	
	Brønnøy formannskap	
	Brønnøy kommunestyre	

Revidert lokal forskrift om skoletilhørighet

Vedlegg:

- 1 Lokal forskrift om skoletilhørighet

Rådmannens innstilling

1. Kommunestyret vedtok 28.10.14 i sak 2014/1089-28 at Brønnøysundbrua skulle være ny fast grense mellom BBU og Nordhus skole. Saken legges med dette ut på offentlig høring i lovbestemt tid.
2. Vedlagt ny lokal forskrift om skoletilhørighet, vedtas. Forskriften skal være gjeldende fra 1.8.2016.
3. Ordningen med fritt skolevalg, integreres som en del av den lokale forskriften. Fritt skolevalg innføres fra 1.8.2015.
4. Saksfremlegget om ny lokal forskrift om skoletilhørighet, legges ut på høring i seks uker.

Saksopplysninger

Elevenes rettigheter i forhold til skoletilhørighet, reguleres i opplæringslovens §8-1: *Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.*

Kommentarer fra Geir Helgeland:

I den nye opplæringsloven § 8-1 første ledd annet punktum heter det:

”Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.”

I Ot prp nr 46 (1997-98) Om lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) er det sagt følgende om denne bestemmelsen:

”Regelen er delvis ei vidareføring av kompetansen til kommunen i gsl. § 3 nr.2. Forskriftene må halde seg innanfor det som er ei rimeleg tolking av første punktum i lovutkastet. Det vil blant anna seie at forskriftene må opne for at den vurderinga kommunen gjer av opptaket for ein elev, også tek omsyn til andre forhold enn geografisk nærleik, til dømes å skaffe sysken plass på den same skolen og om skolevegen er farleg.

Departementet legg til grunn at forvaltningslova § 37 inneber at mellom anna foreldrerådet eller samarbeidsutvalet ved dei enkelte skolane skal hørast før kommunen vedtek forskrifta.”

I innstillingen til opplæringsloven uttaler Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen blant annet:

”Komiteen viser til at regulering av kretsgrenser bestemmes av kommunen gjennom forskrift, jf § 8-1. Spørsmålet om skolestruktur og eventuelle nedleggelser av skoler berører foreldre og nærmiljø stort. Komiteen mener det er viktig å gi foreldre mulighet til å uttale seg om disse spørsmål før beslutninger fattes. Komiteen vil i denne sammenheng vise til at departementet i sin kommentar til § 8-1 første ledd andre punktum legger til grunn at forvaltningsloven § 37 innebærer at blant andre foreldrerådet eller samarbeidsutvalget ved de enkelte skoler skal høres før kommunen vedtar forskriften.”

Det er viktig å merke seg at dette gjelder for utarbeidelse av lokal forskrift for skoletilhørighet. Ved en eventuell klage på inntak, er det elevenes individuelle rettigheter knyttet til nærskoleprinsippet i opplæringsloven som gjelder.

Lokal forskrift

Gjeldende forskrift om skoletilhørighet for grunnskoleelevene i Brønnøy, ble vedtatt i kommunestyret 18.12.02, i sak 125/02:

1. Tilhørighet til Øverbygda barneskole: Alle barneskoleelever som bor fra Tosbotn til og med Håkaunet. Øverbygda skole nedlegges midlertidig fra det tidspunkt at skolen er udelt. Elevene overføres Hilstad skole.
2. Tilhørighet Hilstad b/u-skole: Alle barneskoleelever fra Håkaunet til Gåsheia. Alle ungdomskoleelever fra Tosbotn til Gåsheia.
3. Tilhørighet Salhus skole: Alle elever som bor innenfor området Karijord, Gåsheia og Valen.
4. Tilhørighet Brønnøysund b/u-skole: Alle elever som bor innenfor området Valen til og med Hestøya. I tillegg alle ungdomskoleelever fra Torget og Nordhus.
5. Tilhørighet til Nordhus skole: Alle barneskoleelever innenfor området Klubbøya-Torgvatnet inkludert Sauren og Stortorgnes. Familier med barn fra Hestøya nord-sør, samt Tverrøya, kan søke om å få barneskoleelevene sine til Nordhus skole.
6. Tilhørighet Torget skole: Alle barneskoleelever fra Torglandet fra Torgvatnet.

Andre punkt i vedtak 125/02:

- Når kapasiteten ved en av skolene BBU eller Salhus er fylt opp, overføres eventuelt nye elever til den skolen der det er plass.
- Utbyggingen ved Hilstad oppvekstsenter fortsetter i samsvar med tidligere vedtak i k.sak 132/97. Oppvekstsenteret planlegges slik at det dekker behovet i Velfjord/Tosenområde som et ledd i å opprettholde bosettingsstrukturen.
- Skolestrukturen for Torgøyen utredes videre. Om mulig gis søsken anledning til å

gå på samme skole.

Fra og med skolestart 2010/2011, ble elevene fra Torget skole overført Nordhus skole.

Mandat

Det vises til sak 2014/1089.

Kommunestyret vedtok 28.10.2014, i sak 2014/1089-28;

Punkt 3: med utgangspunkt i omfattende utredning og mange høringsuttalelser opprettholdes skolestrukturen i Brønnøy; dvs. dagens 4 skoler beholdes.

Punkt 4: Kretsgrensen for Nordhus skole settes i Brønnøysundet fra skoleåret 2016-2017 for elever i 1-klasse. Saken sendes ut på ny høring.

Generelt

Det er behov for å revidere lokal forskrift om skoletilhørighet av flere grunner:

- Det er nå 12 år siden den lokale forskriften ble vedtatt.
- Øverbygda skole og Torget skole er nedlagt.
- Forskriften er generelt et viktig element i kommunens strategisk planlegging.

Vurdering

Fast grense ved brua/Brønnøysundet

Med kommunestyrets vedtak om ny fast grense i brønnøysundet, og tidligere nedleggelse av Øverbygda og Torget skole, blir de nye grensene som følger:

1. Tilhørighet Hilstad b/u-skole: Alle elever fra Tosbotn til Gåsheia.
2. Tilhørighet Salhus skole: Alle elever som bor innenfor området Karjord, Gåsheia og Valen.
3. Tilhørighet Brønnøysund b/u-skole: Alle elever som bor innenfor området Valen til Laukholmen. I tillegg alle ungdomsskoleelever fra Nordhus krets.
4. Tilhørighet til Nordhus skole: Alle barneskoleelever fra Torgøyen, med grense på Brønnøysundbrua.

Det som i tillegg kunne vært vurdert, er grensen mellom Salhus og BBU. Rent geografisk er Thon hotell, og St.Knutsgt midtpunktet mellom skolene. Med å trekke grensen dit, kunne man unngått en del saker som bygger på nærskoleprinsippet. Dette gjelder elever som bor mellom Thon hotell og Valen. Men samtidig er Valen en ”innkjørt” og naturlig grense, og som gjør at inntaksgrunnlaget mellom skolene er mer avpasset enn om Salhus krets skulle bli utvidet. En bedre løsning på dette, er å innføre ordningen med fritt skolevalg som er omtalt under.

De første innføringsårene vil det være førsteklasinger som tilhører Nordhus skole som har søsken på BBU. Skoleeier bør strekke seg langt for å komme i møte foreldreønske om samme skole for søsken.

Ved økt bebyggelse på Hestøya, kan det etter hvert bli kapasitetsproblem på Nordhus. Skolen har 7 klasserom, ett lite og seks middels. Med en norm på 2,5 kvm pr elev, vil kapasiteten være omtrent 140. Med en overføring av samtlige hestøyelever, vil det basert på kjente tall være mellom 120 og 130 elever ved oppstart 2020.

Økonomiske konsekvenser

For tiden er det ca 40 barneskoleelever som bor på Hestøya og Tverrøya. For enkelhets skyld bruker vi 6 elever pr trinn. I hovedsak er kostnadsendringer knyttet til behov for klassesdeling i første klasse på Nordhus, uten at det er reduksjon i antall klasser på BBU. Dette varierer fra årskull til årskull. En klassekostnad kan variere utfra klassetrinn og lærerkostnad. Med en klassesdelingskostnad på ca 700.000 kr, får vi en høstkostnad på ca 300.000 kr og en vårkostnad på ca 400.000 kr

Total effekt BBU/Nordhus i en femårsperiode (i hele tusen):

	Gradvis innført
2016	300
2017	400
2018	-300
2019	-400
2020	-600
Totalt	-600

Dersom ordningen starter med 1.klasse 2016 og innføres gradvis, vil overgangen etter 2019 være et nullsumspill. Fram til da vil den medføre økte kostnader.

Flytende og faste kretsgrenser

Saken bør også omfatte ei vurdering av mer fleksible løsninger. Både i høringsperioden og under politisk saksbehandling av sak 2014/1089, ble muligheten med flytende kretsgrenser spilt inn. Varianter av flytende kretsgrenser ble omtalt i utredning, blant annet fritt skolevalg. Fleksible løsninger er aktuelt av økonomiske hensyn, men det er også aktuelt for å gi mer valgfrihet. Generelt i samfunnet har det blitt større fokus på brukerrettigheter og medbestemmende løsninger. I flere kommuner gjelder dette også for valg av skole.

Fritt skolevalg

Som en forlengelse av drøftingen om nye kretsgrenser, og som en mulig løsning på behovet for en mer fleksibel ordning, blant annet mellom BBU og Salhus, mener rådmann at det kan være konstruktivt å vurdere en variant av fritt skolevalg. For eksempel kan det være faste kretsgrenser, men at foreldre som ønsker det, ved start i 1., 5. og 8. klasse kan få velge skole fritt. En slik ordning medfører at man i tillegg til den lovfestede retten til å gå på nærskolen, vil ha en mulighet til å gå på den skolen man ønsker.

Det medfører ikke at en har rett til å gå på ønsket skole, men at det er en mulighet om det er kapasitet til det.

Er det flere søkere enn plasser, kan det foretas en utvelgelse med kriterier som for eksempel nærhet til skolen, søsken, ønske om miljøskifte osv.

Dette kan bli på sikt bli en dynamisk modell, som kommer i møte både behovet for forutsigbarhet og foreldrenes ønske om å kunne velge.

Ordnningen vil også kunne redusere mange av de søknadene vi har i dag om avvik fra den lokale forskriften. Fritt skolevalg vil også i enkelte tilfeller kunne medføre færre klasser og med det gi en økonomisk gevinst. Er det tilstrekkelig med søkere, vil kommunen kunne fylle opp klasser på en skole, og redusere antall klasser på en annen. Om fritt skolevalg innføres, må den ordinære søkefristen settes i god tid. Men samtidig er det fullt mulig å innføre ordningen allerede fra førstkommende skolestart, med en kortere frist første året. Rådmannen anbefaler at innføringa skjer allerede til 1.8.2015.